

NEPLATTE ANI KORUNU

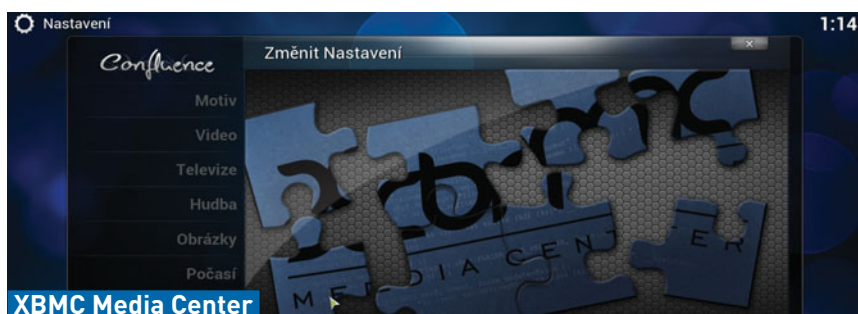
Bezplatné programy jsou plnohodnotnou náhradou komerčního softwaru: představíme vám nejlepší alternativy placených programů pro Windows, webových služeb i aplikací pro smartphony.

FREDERIK NIEMEYER, RADEK KUBEŠ

Zdaleka ne vždy je třeba hned sahat po profesionálních, drahých programech – na úpravy fotografií nepotřebujete nutně Photoshop a k napsání obyčejného dopisu nemusíte hned pořizovat kancelářský balík Microsoft Office. Tyto programy jsou nejen nákladné, ale obsahují také značné množství funkcí, které třeba ani nikdy nevyužijete. To často jen zbytečně komplikuje jejich použití. Ani každodenně používané programy a služby jako iTunes, eBay nebo vyhledávač Google však nejsou vždy bez chyby. Práce s iTunes je neskutečně pomalá a program prakticky nic neumí, prostředí tržiště eBay je nepřehledné a Google zase těží z vašich osobních dat. Oproti tomu ale existují,

často i méně známé, programy a služby, které nabídnou všechny potřebné funkce jako jejich konkurenti a v některých ohledech jsou často i lepší a použitelnější. Například vyhledávací služba Startpage poskytuje kvalitní výsledky vyhledávání Googlu, aniž by však ukládala jakákoli data o uživateli. Windows Media Center, za který si v nových Windows 8 musíte připlatit, zase nemůže ve funkcích ani v použitelnosti držet krok s open-source mediacentrem XBMC. Na následujících stránkách vám proto představíme hned několik bezplatných užitečných alternativ placeného softwaru pro počítače i smartphony, které můžete začít ihned používat. Jejich instalace najdete na Chip DVD.

Užitečné programy pro PC

Perfektní mediacentrum do obýváku

Chcete-li použít počítač jako multimediální přehrávač připojený k televizi, jen těžko najdete lepší softwarový základ, než je XBMC. Velmi flexibilní aplikace umí spravovat kolekce hudby, filmů a fotografií a zvládne přehrávat snad všechny myslitelné formáty, včetně kontejnerů MKV, dnes velmi rozšířeného formátu filmů ve vysokém rozlišení a s prostorovým zvukem. XBMC navíc běží nejen pod různými operačními systémy (Windows, Linux, OS X), ale nově také například na mikropočítačích Raspberry Pi. Podporovány jsou také různé technologie pro streamování a síťové protokoly.

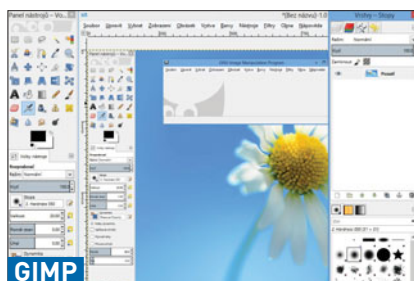
Funkcionalitu XBMC rozšiřuje i mnoho dostupných plug-in modulů, takže můžete například pohodlně přehrávat filmy z YouTube nebo internetové televize a rádia. Multimediální obsah můžete streamovat i do dalších zařízení připojených k domácí síti, jako jsou smartphony nebo tablety. XBMC předčí Windows Media Center snad ve všech ohledech, navíc jej můžete pohodlně ovládat nejen klávesnicí a myší, ale také dálkovým ovladačem. Existuje i aplikace Yatse, která přemění v dálkový ovladač váš smartphone nebo tablet s Androidem..

ALTERNATIVA K Windows Media Center

Kompletní kancelář

Od projektu OpenOffice.org, za kterým stála firma Sun Microsystems, později koupená Oraclem, se oddělila část vývojářů, kteří založili LibreOffice. Vývoj nové varianty bezplatně použitelného kancelářského balíku podporuje například Google, Intel nebo Red Hat a zatím se jeví jako progresivnější než OpenOffice.org. Ostatně i Free software Foundation doporučuje používat spíše LibreOffice. Funkční rozdíl by se však zatím hledal jen těžko – v obou případech získáte zcela zdarma kompletní sadu nástrojů na kancelářskou práci.

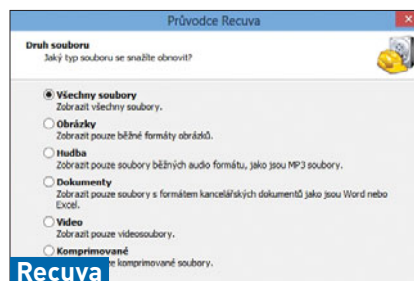
ALTERNATIVA K Microsoft Office

Úpravy fotografií

Pokud nehledáte jen nástroj na základní úpravy barev nebo kontrastu fotek, ale chcete se pustit do detailních retuší s použitím vrstev, nástrojů na maskování nebo různých filtrů, najdete v programu GIMP zdatného pomocníka. Nejlepší bezplatná alternativa Photoshopu podporuje i zásuvné moduly pro rozšíření funkcí a její jedinou nevýhodou je poněkud nepřehledné ovládání. Uživatelé, kteří si vystačí s jednoduššími úpravami snímků, mohou vyzkoušet Paint.net.

ALTERNATIVA K Adobe Photoshop

Záchrana dat

Program Recuva jasně ukazuje, že přehledný a funkční nástroj na obnovu smazaných dat nemusí stát ani korunu. Recuva umí zachránit například fotografie, dokumenty nebo hudební soubory, které jste si smazali z pevného disku, paměťové karty nebo USB flash disku. Obnovit můžete také data smazaná z paměti MP3 přehrávačů nebo jiných přenosných zařízení. Další body získává Recuva za přehledné uživatelské rozhraní a náhledy snímků, které lze zachránit.

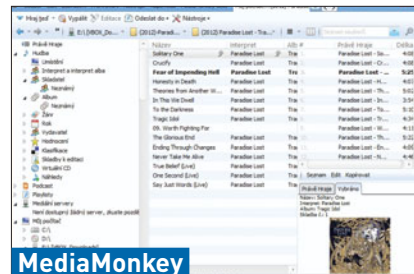
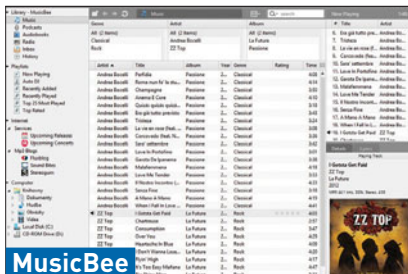
ALTERNATIVA K O&O DiskRecovery aj.

Profi videoeditor

Jestli vás zajímá, jaký program používají k editaci videa profesionálové z hollywoodských studií, podívejte se na Lightworks. Tato funkcemi nabitá, avšak poměrně komplikovaná, aplikace je ovšem určena spíše pro náročnější úpravy videa. Na rychlou úpravu záběrů pořízených kamerou mobilního telefonu před jejich nahráním na YouTube se daleko více hodí například jednodušší Movie Maker od Microsoftu, který je k dispozici rovněž zdarma.

ALTERNATIVA K Adobe Premiere

Vylepšená čtečka PDF

Adobe Reader je sice k dispozici zdarma, ovšem nabízí jen základní funkce. Program je také děravý, a tak jej útočníci často zneužívají k napadení počítačů. PDF-XChange Viewer je nejen bezpečnější, ale také daleko lépe vybavený. Můžete s ním dokumenty komentovat, převádět je do jiných formátů a do jisté míry i upravovat. Podobný nástroj zdarma nenajdete, zkuste ale ještě lepší plnou verzi Soda PDF 5 z Chip DVD.

ALTERNATIVA K Adobe Reader

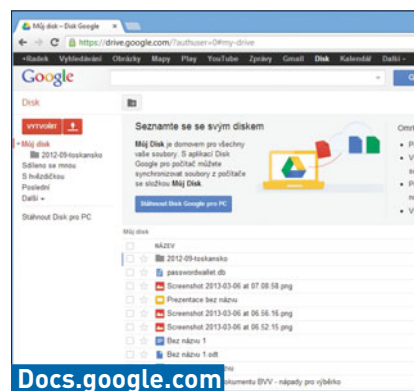
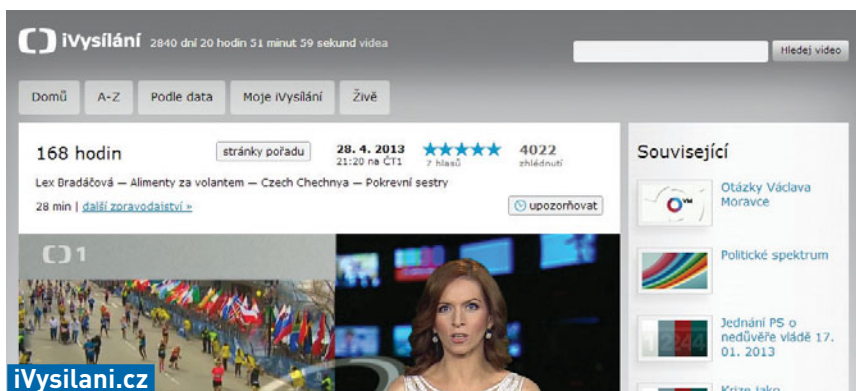
Nejlepší programy pro správu hudební sbírky

MusicBee je perfektní program pro správu vašich MP3 či jiných zdrojů hudby. Je přehledný a hudební alba nejen setřídí daleko rychleji než neohranané iTunes či Windows Media Player, ale také k nim přidá dodatečné informace o interpretech nebo texty písniček. Hudební videoklipy lze navíc přehrávat přímo v integrovaném okně YouTube. Novinky ze světa populární hudby si pak můžete přecíst na stránkách anglicky psaných blogů, na které program přímo odkazuje. Za zmín-

ku samozřejmě stojí i funkce pro převod hudebních CD do formátů MP3, WMA či FLAC, automatické stahování přebalů alb z internetu nebo jednoduchá editace ID3 tagů. Podpora synchronizace obsahu s iPhone či iPody bohužel končí s verzí iOS 3.1. Pro tento účel je pak lepší použít aplikaci MediaMonkey, která si poradí i se zařízeními s iOS 6. Mnoho funkcí, které MusicBee nabízí zdarma, však najdete až v placené verzi MediaMonkey Gold.

ALTERNATIVA K iTunes, Media Player

Šikovné webové služby

Televize v PC, ve smartphonu či v tabletu

Z počítačů a mobilních zařízení připojených k internetu v České republice (a tedy s českou IP adresou) se bohužel nedostanete na zajímavé stránky, jako je Netflix a Hulu, či k dalším zajímavým (legálně provozovaným) serverům s celými filmy a seriály. Pokud si tedy nechcete předplácet služby jako Yoyo či HBO GO nebo se přiklonit k temné straně síly, reprezentované stránkami SledujuSeriály.cz či SledejemeFilmy.cz, máte na výběr už jen iVysílání České televize. Tato služba si zaslouží obrovskou pochvalu, a to nejen za značné množství dostupného

materiálu (nyní jde bezmála o 3 000 dní videa a tento objem neustále roste), ale také za přístup k živému vysílání všech kanálů České televize. K iVysílání se navíc dostanete nejen z počítače, ale také ze smartphonů a tabletů s operačními systémy Android, iOS, Windows Phone, Symbian a Bada.

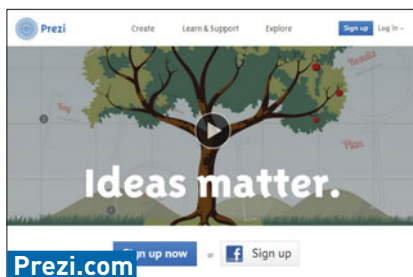
Také na YouTube najdete celé filmy, epizody seriálů, hudební koncerty či jen kompletní hudební alba, často se však jedná o nelegálně nahraný obsah, který bude dříve či později smazán.

ALTERNATIVA KE komerčním IPTV službám

Dokumenty na webu

Pracovat s dokumenty odkudkoli a prakticky z kteréhokoli zařízení připojeného k internetu lze nejen pomocí placené služby Microsoft Office 365, ale také prostřednictvím webu Disk Google a propojených on-line kancelářských aplikací. Velmi užitečná je možnost současné editace textových dokumentů, tabulek či prezentací více uživateli v reálném čase. Pomocí doplňku pro internetový prohlížeč Chrome budete mít navíc své dokumenty dostupné pro prohlížení i bez připojení k internetu.

ALTERNATIVA K Microsoft Office 365

Efektní prezentace

Prezentace nemusí být jen nudným pásmem snímků, vytvořených ve standardních šablonách PowerPointu. I s menší znalostí angličtiny si můžete vyzkoušet webovou aplikaci Prezi, která nepracuje s klasickými snímky, ale s jedinou, nekonečně velkou prezentační plochou, nad kterou přelétává virtuální kamera. Tento poněkud kostrbatý popis vám dá smysl, jakmile na webu Prezi.com zhlédnete některou z ukázkových prezentací. Příprava prezentace není vůbec složitá, vystačíte si především s trochou představivosti. Při bezplatném používání je do prezentací přidáván vodoznak.

ALTERNATIVA K PowerPoint, Keynote

Fotoeditor v prohlížeči

Skvělou ukázkou schopností moderních webových technologií je grafický editor Pixlr, použitelný v prostředí internetového prohlížeče. Ať už začnete vytvářet zcela novou grafiku, nebo se pustíte do úprav fotografií, poskytne vám Pixlr všechny potřebné nástroje na kreslení, retušování, maskování či vkládání textů. Podobně jako ve vyspělých grafických aplikacích můžete pracovat s vrstvkami a k dispozici je i funkce na automatickou korekci expozice pořízených snímků, stejně jako řada grafických efektů a filtrů s možností detailního nastavení. Rovněž se můžete pohybovat v historii úprav.

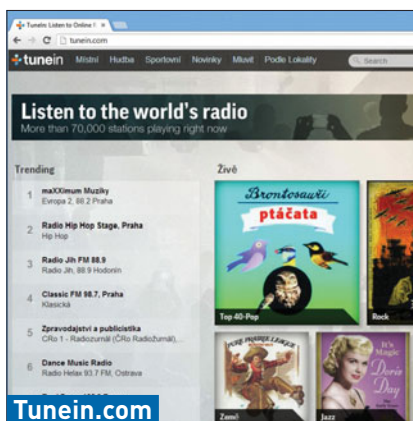
ALTERNATIVA K Adobe Photoshop

Anonymní vyhledávání

Při používání internetového vyhledávače Google po sobě nevyhnutelně zanecháváte stopy v podobě své IP adresy a historie vyhledávání a navštívených webů. Tomu se můžete vyhnout, použijete-li anonymní vyhledávací službu Startpage. Nizozemským vývojářům se podařilo připravit vyhledávač, který využívá výsledky vyhledávání Googlu, zároveň však neukládá soukromá data každého uživatele. Díky tomu získali vývojáři evropské ocenění Euro-Prise za příkladnou ochranu osobních dat. Vyhledávací služba nabízí i proxy server, prostřednictvím kterého lze anonymně surfovat na dalších stránkách.

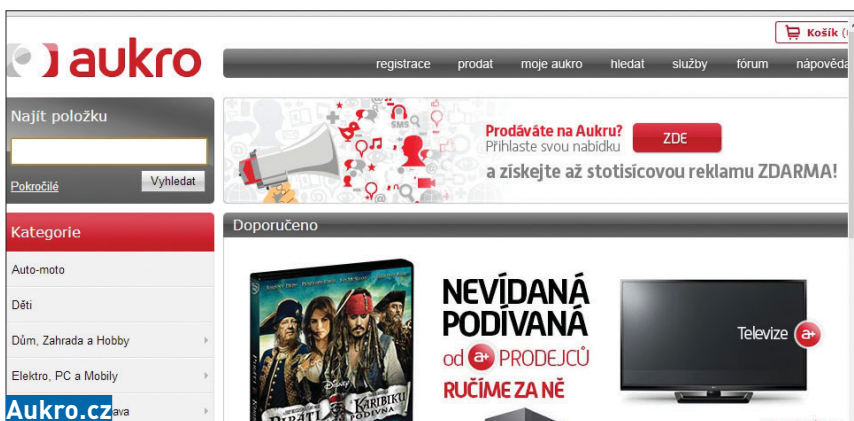
ALTERNATIVA K Google, Bing, Yahoo

Rádia z celého světa

Prostřednictvím webu nebo aplikace TuneIn, která je dostupná i pro mobilní telefony a tablety s Androidem, iOS či Windows, můžete bezplatně poslouchat tisíce rozhlasových stanic z celého světa. Na rozdíl od placených služeb jako Spotify či Rdio sice nemůžete vyhledávat konkrétní skladby, s volbou vhodné stanice vám však pomůže třídění stanic podle zemí, odkud vysílají, a samozřejmě i podle převažujícího žánru. Placená verze služby umožňuje i ukládání vysílání.

ALTERNATIVA K Spotify, Rdio

Prodejte, co už nepotřebujete

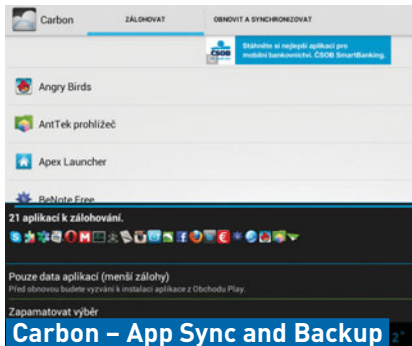
Největší aukční portál eBay zatím na české uživatele nikterak nemyslí, a ti se proto při prodeji nebo nákupu použitého zboží nejčastěji obracejí ke službám portálu Aukro. Na Aukru však najdete nejen použité předměty, ale také zcela nové zboží. Chcete-li sami prodávat, můžete se rozhodnout mezi aukcí a prodejem za pevnou cenu a investovat i do zvýraznění či upřednostnění své nabídky ve výpisu položek k prodeji. Aukro pak nabízí i vlastní platební metodu PayU nebo program na ochranu nakupující-

cích před nepoctivými obchodníky. Prostřednictvím speciálních aplikací můžete sledovat aukce i ve svém smartphonu nebo tabletu.

V letošním roce oslaví Aukro desáté výročí působení na českém trhu a počet registrovaných uživatelů patrně překročí tři miliony. Denně jsou nakupující schopni v aukcích i přímých nákupech utratit i přes 20 milionů korun. To je suverénně nejvíce ze všech aukčních portálů na českém internetu.

ALTERNATIVA K eBay, Amazon Marketplace

Nejlepší aplikace pro Android

Carbon – App Sync and Backup

Jednoduché zálohování

I bez rootování (získání administrátorských práv k operačnímu systému) umí aplikace Carbon Backup zazálohovat nejen kontakty, SMS nebo seznamy hovorů, ale také data a instalace aplikací z paměti telefonu či tabletu na SD kartu nebo do cloudového úložiště. Pokud si za celou stokorunu pořídíte placenou verzi Premium, můžete si nastavit i interval pravidelného zálohování nebo obnovy dat z webového úložiště. Placená verze navíc nezobrazuje banner s reklamou.

ALTERNATIVA K Titanium Backup (root)

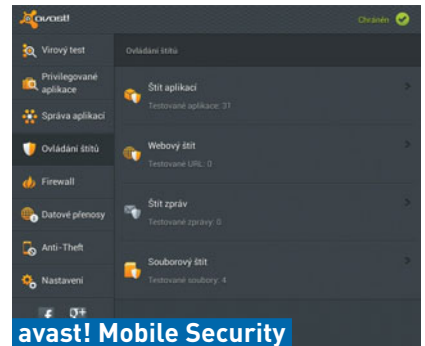

MapFactor Navigator (beta)

Bezplatná off-line navigace

Navigace Google Maps vás sice dovede do cíle, pro vyhledávání míst a stahování map však potřebuje připojení k internetu. To bohužel znamená, že v zahraničí je prakticky nepoužitelná – za cenu datových přenosů byste se mohli nechat všude dovézt taxíkem. Navigace MapFactor si ale umí stáhnout bezplatné mapy celého světa a podle nich vás navigovat doma i v cizině. Díky tomu aplikaci odpustíme i trochu nepřehledné prostředí a občasné zmatky při navigování.

ALTERNATIVA K Navigon, TomTom, GMaps

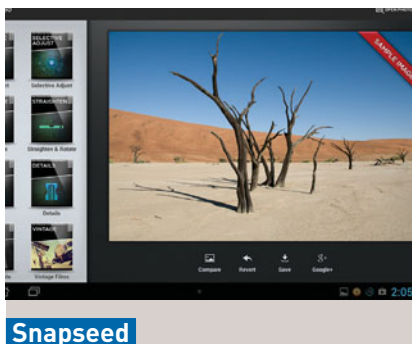

avast! Mobile Security

Zabezpečení pro Android

Útoky na uživatele smartphonů a tabletů s Androidem se množí, a proto není od věci vybavit je bezpečnostním programem. Antivir avast! Mobile Security kontroluje všechny instalované aplikace i data v telefonu, ochrání vaše zařízení před nebezpečnými webovými stránkami a pomůže vám jej najít nebo alespoň vymazat jeho obsah. Užitečná je také možnost filtrovat příchozí hovory a SMS od vybraných kontaktů. Pro rootované zařízení je k dispozici i firewall.

ALTERNATIVA K Norton Mobile Security aj.

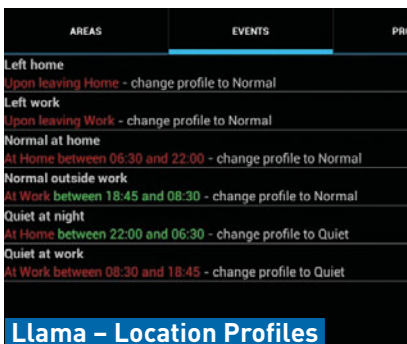

Snapseed

Úpravy fotografií

Fotoeditor Snapseed je jeden z nejlepších nástrojů na úpravy fotografií přímo v mobilu či tabletu, a to nejen na jejich „vylepšování“ jako v Instagramu. V aplikaci můžete upravovat jas, kontrast či barvy, ořezávat či otáčet snímky a aplikovat na ně různé efekty a filtry. Nechybí ani automatická korekce snímků nebo selektivní aplikování efektů na zvolenou část obrazu. Ovládání umožňuje pracovat s aplikací jedním prstem.

ALTERNATIVA K Photoshop Express, Pixlr

Llama – Location Profiles

Automatické nastavení

Pomocí aplikace Llama – Location Profiles si můžete připravit detailní profily konfigurací svého smartphonu pro různé lokality – typicky doma nebo v práci. Jde především o aktivaci funkcí vašeho zařízení, jako je Wi-Fi, vyzvánění, přehrávání hudby atd., podle toho, kde se právě nacházíte, resp. kolik je právě hodin. Můžete tak nejen šetřit akumulátor svého smartphonu, ale také zajistit, že nebudete rušit kolegy na poradě vyzváněním.

ALTERNATIVA K Tasker, Smartactions

AirDroid

Ovládání smartphonu

Aplikace AirDroid slouží k ovládání smartphonů s Androidem v prostředí internetového prohlížeče. Zařízení spárujete prostřednictvím QR kódu a hned se můžete pustit do správy jeho obsahu (fotky, hudba atd.), psaní SMS nebo práce s telefonním seznamem. Zajímavé jsou rovněž funkce pro lokalizaci zařízení nebo ovládání jeho fotoaparátu. Podobné funkce vám nabídne i plná verze aplikace MobileGo Pro z Chip DVD.

ALTERNATIVA K Tasker, Smartactions